OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2004 Rhif 1756 (Cy.188)

GOFAL CYMDEITHASOL, CYMRU

Rheoliadau Cynlluniau Lleoli Oedolion (Cymru) 2004

Wedi'u gwneud	- -	*7 Gorffennaf 2004*
Yn dod i rym	- -	*1 Awst 2004*

Mae Cynulliad Cenedlaethol Cymru ar ôl ymgynghori â'r personau hynny y mae'n ystyried ei bod yn briodol ymgynghori â hwy(**1**), yn gwneud y Rheoliadau canlynol drwy arfer y pwerau a roddwyd iddo gan yr adrannau canlynol o Ddeddf Safonau Gofal 2000(**2**) —

[a] adrannau 3(3), 42(1), 118(5) a (7); a

[b] yn rhinwedd Rheoliad 3 o'r Rheoliadau hyn, ac Atodlen 1 iddynt(**3**), adrannau 22(1), 22 (2)(a) i (d) ac (f) i (j), 22(5), 22(7)(a) i (j), 25(1), a 34(1)(**4**)).

RHAN I —

CYFFREDINOL

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau'r Cynlluniau Lleoli Oedolion (Cymru) 2004 a deuant i rym ar 1 Awst 2004.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys i Gymru.

Dehongli

2.—(1) Yn y Rheoliadau hyn —

dehonglir "arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion" ("*adult placement scheme guide*") yn unol â rheoliad 5;

(**1**) *Gweler* adran 22(9) o Ddeddf Safoni Gofal 2000 am y gofyniad i ymgynghori.

(**2**) 2000 p.14. Rhoddir y pwerau i'r "appropriate Minister". Ystyr "appropriate Minister" yw'r Cynulliad mewn perthynas â Chymru, a'r Ysgrifennydd Gwladol mewn perthynas â Lloegr, yr Alban a Gogledd Iwerddon: *gweler* adran 12(1) o Ddeddf 2000. Ystyr "Assembly" yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru: *gweler* adran 5(b) o Ddeddf 2000. *Gweler* adran 121(1) i gael y diffiniad o "prescribed" a "regulations".

(**3**) Mae adran 42(1) o'r Ddeddf, y mae rheoliad 3 wedi'i wneud oddi tani, yn darparu y gall rheoliadau gymwhyso darpariaethau Rhan II o'r Ddeddf at bersonau a ragnodir gan y rheoliadau hyn (sef personau y mae is-adrannau (2) a (3) yn gymwys iddynt) gyda pha addasiadau bynnag a bennir gan y rheoliadau.

(**4**) *Gweler* paragraffau 1 a 2 a Rhan II o Atodlen 1 i'r Rheoliadau hyn.

ystyr "cartref" ("*home*") yw, pan fydd gan berson fwy nag un cartref, y cartref lle mae'r person yn preswylio fel arfer;

ystyr "corff" ("*organisation*") yw corff corfforaethol;

ystyr "cynllun lleoli oedolion" ("*adult placement scheme*") yw cynllun y mae trefniadau odano, neu y bwriedir gwneud trefniadau odano, i ddim mwy na dau oedolyn gael eu lletya a derbyn gofal personol yng nghartref person nad yw'n berthynas iddo;

dehonglir "cynllun oedolyn" ("*adult's plan*") yn unol â rheoliad 18 ac mae'n cynnwys y cynllun hwnnw fel y bydd yn cael ei ddiwygio o bryd i'w gilydd;

dehonglir "cytundeb lleoli oedolion" ("*adult placement agreement*") yn unol â rheoliad 13;

ystyr "cynrychiolydd" ("*representative*") mewn perthynas ag oedolyn perthnasol yw person (heblaw darparwr neu reolwr cofrestredig, aelod o staff neu ofalwr lleoliad oedolion) sydd, gyda chydsyniad datganedig neu oblygedig, yn cymryd diddordeb yn iechyd a lles yr oedolyn;

ystyr "Cynulliad Cenedlaethol" ("*National Assembly*") yw Cynulliad Cenedlaethol Cymru;

ystyr "darparwr cofrestredig" ("*registered provider*") yw person a gofrestrwyd o dan Ran II o'r Ddeddf fel darparwr y cynllun lleoli oedolion;

dehonglir "datganiad o ddiben" ("*statement of purpose*") yn unol â rheoliad 4;

ystyr "y Ddeddf" ("*the Act*") yw Deddf Safonau Gofal 2000;

ystyr "gofalwr lleoliad oedolion" ("*adult placement carer*") yw person y mae oedolyn yn cael ei letya yn ei gartref neu berson y mae caniatâd iddo letya oedolyn yn ei gartref a rhoi gofal personol iddo o dan gytundeb lleoli oedolion a wnaed gan y gofalwr neu o dan gytundeb lleoli oedolion y mae gofalwr yn bwriadu'i wneud;

mae "gwaith" ("*work*") yn cynnwys unrhyw fath ar waith, p'un a yw'n waith y telir amdano neu'n waith na thelir amdano, a ph'un a yw o dan gontract prentisiaeth, o dan gontract am wasanaethau, neu waith nad yw o dan gontract;

mae i "gwasanaethau gofal" yr un ystyr â "care services" yn Atodlen 1 i Orchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwyr 1974 (Eithriadau) 1975(**5**);

dehonglir "lleoli" ("*placed*") yn unol â'r diffiniad o "lleoliad" ("*placement*");

ystyr "lleoliad" ("*placement*") yw trefniant i letya oedolyn yng nghartref gofalwr lleoliad oedolion;

ystyr "mangre cynllun" ("*scheme premises*") yw mangre o le mae rheoli'r cynllun lleoli oedolion yn digwydd;

mae i "oedolyn hawdd ei niweidio" yr un ystyr ag sydd i "*vulnerable adult*" yng Ngorchymyn Deddf Adsefydlu Troseddwyr 1974 (Eithriadau) 1975(**6**);

ystyr "oedolyn perthnasol" ("*relevant adult*") mewn perthynas â chynllun yw oedolyn y mae caniatâd i'w leoli o dan y cynllun neu sydd wedi'i leoli o dan y cynllun;

ystyr "person cofrestredig" ("*registered person*") yw unrhyw berson sy'n ddarparwr cofrestredig neu'n rheolwr cofrestredig ar y cynllun lleoli oedolion;

ystyr "perthynas" ("*relative*") mewn perthynas ag oedolyn perthnasol yw—

(a) priod yr oedolyn;

(b) unrhyw riant, nain (mam-gu), taid (tad-cu), plentyn, ŵ yr, wyres, gorwyr, gorwyres, brawd, chwaer, ewythr, modryb, nai, neu nith yr oedolyn neu briod yr oedolyn;

(c) priod unrhyw berthynas o fewn is-baragraff (b) o'r diffiniad hwn;

(**5**) O.S. 1975/1023; mewnosodwyd y diffiniad o "care services" yng Ngorchymyn 1975 gan O.S. 2002/441.
(**6**) O.S. 1975/1023; mewnosodwyd y diffiniad o "vulnerable adult" yng Ngorchymyn 1975 gan O.S. 2002/441.

(ch) person y cafodd yr oedolyn ei letya gydag ef am fwy na 28 o ddiwrnodau rhwng un ar bymtheg oed a deunaw oed o dan drefniadau maethu, neu briod y person;

ac at ddibenion penderfynu sut y mae personau yn perthyn i'w gilydd trinnir llysblentyn person fel ei blentyn ef, ac mae cyfeiriadau at "priod" yn cynnwys cyn briod a pherson sy'n byw gyda'r person fel petaent yn ŵr a gwraig;

ystyr "prif swyddfa'r cynllun" ("*principal office of the scheme*") yw'r swyddfa lle gweinyddir y cynllun yn bennaf;

ystyr "rheolwr cofrestredig" ("*registered manager*") yw person a gofrestrwyd o dan Ran II o'r Ddeddf fel rheolwr y cynllun lleoli oedolion;

ystyr "staff" ("*staff*") mewn perthynas â chynllun, yw personau, heblaw gofalwyr lleoliadau oedolion, sy'n gweithio at ddibenion y cynllun;

ystyr "swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol" ("*appropriate office of the National Assembly*") mewn perthynas â chynllun lleoli oedolion—

(a) os yw un o swyddfeydd y Cynulliad Cenedlaethol wedi'i phennu o dan reoliad 33 ar gyfer yr ardal lle mae prif swyddfa'r cynllun, y swyddfa honno; neu

(b) mewn unrhyw achos arall, unrhyw un o swyddfeydd y Cynulliad Cenedlaethol;

dehonglir "trefn gwyno" ("*complaints procedure*") yn unol â rheoliad 21; a

dehonglir "unigolyn cyfrifol" ("*responsible individual*") yn unol â rheoliad 8(2);

(2) Yn y Rheoliadau hyn mae cyfeiriad —

(a) at reoliad neu Atodlen sy'n dwyn Rhif yn gyfeiriad at reoliad neu Atodlen yn y Rheoliadau hyn sy'n dwyn y Rhif hwnnw;

(b) mewn rheoliad neu Atodlen at baragraff â Rhif yn gyfeiriad ar y paragraff yn y rheoliad hwnnw neu yn yr Atodlen honno sy'n dwyn y Rhif hwnnw;

(c) mewn paragraff i is-baragraff â llythyren neu rif yn gyfeiriad at yr is-baragraff yn y paragraff hwnnw sy'n dwyn y llythyren honno neu'r Rhif hwnnw.

(3) Yn rheoliadau 2(1) a 7 ac yn Atodlen 1, mae cyfeiriad at Ran II o'r Ddeddf yn gyfeiriad at Ran II o'r Ddeddf fel y'i cymhwyswyd gan reoliad 3 ac Atodlen 1.

Personau rhagnodedig

3.—(1) Ac eithrio pan fydd paragraff (2) yn gymwys, mae person sy'n darparu neu'n rheoli cynllun lleoli oedolion yn cael ei ragnodi at ddibenion adran 42(1) o'r Ddeddf.

(2) Mae'r paragraff hwn yn gymwys pan fydd y person yn unigolyn ac nid yw ond yn gwneud trefniadau ar gyfer lletya a darparu gofal personol ar gyfer ei berthynas.

(3) Mae Rhan II o'r Ddeddf yn gymwys i bersonau a ragnodir ym mharagraff (1) yn unol â Rhan 1 o Atodlen 1 ac yn unol â'r addasiadau a bennir yn Rhan 2 o Atodlen 1.

Datganiad o ddiben

4.—(1) Mewn perthynas â'r cynllun lleoli oedolion, rhaid i'r person cofrestredig lunio datganiad ysgrifenedig (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel y "datganiad o ddiben") a fydd wedi'i wneud o'r canlynol —

(a) datganiad o nodau ac amcanion y cynllun;

(b) datganiad o'r cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd i'w darparu o dan y cynllun lleoli oedolion ar gyfer oedolion perthnasol; a

(c) datganiad ynghylch y materion a restrir yn Atodlen 2.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig —

(a) darparu copi o'r datganiad o ddiben i swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol; a

(b) trefnu bod y datganiad ar gael i'w archwilio ar unrhyw adeg resymol gan unrhyw oedolyn perthnasol a chynrychiolydd y math hwnnw o oedolyn ar eu cais.

Arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion

5.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig lunio arweiniad ysgrifenedig i'r cynllun lleoli oedolion (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel "arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion") ac mae'n rhaid iddo gynnwys —

(a) crynodeb o'r datganiad o ddiben;

(b) naill ai crynodeb o'r adroddiad archwilio diweddaraf neu gopi o'r adroddiad hwnnw;

(c) crynodeb o'r drefn gwyno a baratowyd o dan reoliad 21; ac

(ch) cyfeiriad a Rhif ffôn swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig —

(a) darparu copi o'r arweiniad cyntaf i'r cynllun lleoli oedolion i swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol;

(b) darparu copi o'r arweiniad cyfredol i bob oedolyn pan gaiff ei leoli gyntaf o dan y cynllun lleoli oedolion;

(c) darparu ar gais gopi o'r arweiniad cyfredol i unrhyw oedolyn y mae caniatâd i'w leoli o dan y cynllun neu i gynrychiolydd yr oedolyn.

(3) Rhaid llunio'r arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion mewn fformat sy'n briodol i anghenion oedolion perthnasol.

Adolygu'r datganiad o ddiben a'r arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion

6.—(1) Rhaid i'r person cofrestredig —

(a) adolygu'n gyson ac, yn ddarostyngedig i gydymffurfiaeth â pharagraff (2), pan fydd yn briodol, diwygio'r datganiad o ddiben a'r arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion; a

(b) os diwygir yr arweiniad i'r cynllun lleoli oedolion, darparu copi diwygiedig i bob oedolyn sydd wedi'i leoli adeg y diwygio o dan y cynllun lleoli oedolion.

(2) Rhaid i'r person cofrestredig, pan fydd yn ymarferol, hysbysu swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol am unrhyw ddiwygiad sydd i'w wneud i'r datganiad o ddiben o leiaf 28 o ddiwrnodau cyn iddo fod yn effeithiol.

Dogfennau'r cynllun

7. Rhaid i'r person cofrestredig sicrhau bod y ffaith bod y cynllun lleoli oedolion wedi'i gofrestru o dan Ran II o'r Ddeddf yn cael ei gofnodi ym mhob gohebiaeth a dogfennau eraill a luniwyd mewn cysylltiad â'r cynllun.

RHAN II

PERSONAU COFRESTREDIG

Ffitrwydd y darparwr cofrestredig

8.—(1) Ni chaiff person ddarparu cynllun lleoli oedolion oni bai ei fod yn ffit i wneud hynny.

(2) Nid yw person yn ffit i ddarparu cynllun lleoli oedolion oni bai bod y person yn —

(a) unigolyn sy'n darparu cynllun lleoli oedolion —

(i) heb fod mewn partneriaeth ag eraill ac sy'n bodloni gofynion paragraff (3); neu

(ii) mewn partneriaeth ag eraill a'i fod ef a phob un o'r partneriaid yn bodloni'r gofynion a nodir ym mharagraff (3); neu

(b) corff ac —

(i) mae wedi hysbysu swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol am enw, cyfeiriad a safle unigolyn (y cyfeirir ato yn y Rheoliadau hyn fel "yr unigolyn cyfrifol") o fewn y corff ac sy'n gyfarwyddwr, yn rheolwr, yn ysgrifennydd neu uwch swyddog arall yn y corff ac sy'n gyfrifol am reoli'r cynllun; a

(ii) bod yr unigolyn hwnnw yn bodloni'r gofynion a nodir ym mharagraff (3).

(3) Y gofynion yw bod —

(a) y person yn addas o ran ei onestrwydd a'i gymeriad da;

(b) y person yn ffit yn gorfforol ac yn feddyliol i ddarparu neu (yn ôl y digwydd) fod yn gyfrifol am reoli'r cynllun; ac

(c) mae gwybodaeth neu (yn ôl y digwydd) ddogfennau llawn a boddhaol mewn perthynas â phob un o'r materion a restrir yn Atodlen 3 ar gael mewn perthynas â'r person hwnnw.

(4) Nid yw person yn ffit i ddarparu cynllun lleoli oedolion os —

(a) yw ef wedi cael ei ddyfarnu'n fethdalwr neu os y dyfarnwyd i'w ystad gael ei secwestrio ac (yn y naill achos neu'r llall) os na ryddhawyd ef ac os na ddirymwyd neu ddadwnaed y gorchymyn methdalu; neu

(b) yw ef wedi gwneud compówND neu drefniant gyda'i gredydwyr, neu os yw wedi rhoi gweithred ymddiried ar eu cyfer, ac nad yw ef wedi'i ryddhau mewn perthynas ag ef neu â hi.

Penodi rheolwr

9.—(1) Rhaid i'r darparwr cofrestredig benodi unigolyn i reoli'r cynllun os—

(a) nad oes rheolwr cofrestredig mewn perthynas â'r cynllun; a

(b) yw'r darparwr cofrestredig —

(i) yn gorff;

(ii) yn rhedeg y cynllun mewn partneriaeth;

(iii) heb fod yn berson ffit i reoli cynllun; neu

(iv) heb fod, neu heb fwriad o fod, yng ngofal y cynllun yn llawnamser o ddydd i ddydd.

(2) Os digwydd y canlynol—

(a) bod y darparwr cofrestredig, neu

(b) os penodwyd o dan baragarff (1), bod y rheolwr cofrestredig,

yn bwriadu bod, neu yn debygol o fod, neu a fu, yn absennol o swyddfeydd y cynllun am gyfnod parhaus o 28 o ddiwrnodau neu ragor, rhaid i'r darparwr cofrestredig benodi unigolyn i reoli'r cynllun yn ystod absenoldeb y darparwr neu (yn ôl y digwydd) y rheolwr cofrestredig.

(3) Pan fydd y darparwr cofrestredig yn penodi person i reoli'r cynllun, rhaid iddo ef hysbysu swyddfa briodol y Cynulliad Cenedlaethol ar unwaith am —

(a) enw'r person a benodwyd felly; a

(b) yn ddarostyngedig i gofrestru, y dyddiad pryd y daw'r penodiad yn effeithiol.